

[Lannung.]

maalet nær inde paa Livet og derfor kan vurdere den samfundsmæssige Betydning af Indenrigsministerens Initiativ.

Københavns Kommune har da ogsaa særlig Grund til at paaskønne Indenrigsministerens Forslag, idet det imødekommer en Henvendelse, som Københavns Magistrat i sin Tid har rettet til Ministeriet. Adelgade- og Borbergadekvarteret samt visse Kvarterer paa Christianshavn — for at nævne de værste Kvarterer i denne Forbindelse — er for København Skampletter, som det er paa høje Tid at faa fjernet. Og at lignende Forhold gælder for flere Købstæder, blev udmærket belyst gennem mit Partis Ordførers Udtalelser i det andet høje Ting, hvortil jeg kan henvise.

Vi er herhjemme kommet et langt Stykke frem i Retning af at sikre den store Befolkning paa andre Omraader, men det gælder ikke i samme Grad Boligomraadet; dér er vi i flere Henseender et godt Stykke tilbage. Og da Boligforholdene spiller den allerstørste Rolle for Folkesundheden og er af den mest afgørende Betydning for Beboernes Moral og for deres hele Tilværelse, er Sagen en Samfundssag, som har den største Betydning, ikke mindst for den opvoksende Ungdom.

Der er intet som helst revolutionerende, intet samfundsomstyrtende i nogen Henseende ved den af Indenrigsministeren foreslaaede Fremgangsmaade. Jeg kan ikke erkende, at der er noget som helst Hold i de rejsede Indvendinger. Enhver, der i Teori eller Praksis eller i begge Henseender har haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Gennemførelsen af de tilsvarende Saneringsbestemmelser i det konservative England, gennemført og udført af konservative Regeringer og konservative Kommunalbestyrelser, vil vide, at man dér har langt videregaaende Regler, og at vi sammenlignelsesvis gaar meget forsigtigt frem.

Det er Gang paa Gang paavist og erkendt, at selv om Lejen i de Boliger, der her er Tale om, de saneringsmodne Boliger, er absolut set lav, eller *kan* være det — den er det nemlig ikke engang altid —, saa er den relativt set høj, undertiden endda overordentlig høj. Paa dette Omraade viser det sig mere end noget andet Sted, at man med Rette kan sige, at det er dyrt at være fattig. Det kan formentlig heller ikke bestrides, at en blot og blank Kapitalisering af de saaledes kunstigt opskruede Lejer vilde føre til en fuldstændig urimelig Bekostning og Byrde for det offentlige, som

vilde betyde en Uretfærdighed over for Samfundet.

Vi er ganske enige i, at Opførelsen af billige Lejligheder til en Leje, som den store Befolkning kan betale, maa gaa Haand i Haand med Saneringen og helst være lidt forud for Saneringen, et Synspunkt, som man fra radikal Side Gang paa Gang har fremhævet. Men heldigvis ser det nu, da vi ikke længere staar over for vigende Materialepriser inden for Byggeriet, bedre ud med Hensyn til Boligbyggeriet. Jeg har i Dag fra Københavns Kommunes statistiske Kontor faaet nogle Tal, som er fuldkommen friske, da de er à jour-ført saasent som til forleden. De viser, at pr. 1. April 1939 var der i København 5 692 Lejligheder under Udførelse, medens det tilsvarende Tal pr. 1. April 1938 kun var 2 673; pr. 1. April 1939 var der anmeldt til Udførelse, men endnu ikke paabegyndt, 3 181 Lejligheder, medens det tilsvarende Tal pr. 1. April 1938 kun var 2 084. Der er saaledes, naar man gør det op, omtrent dobbelt saa mange Lejligheder under Udførelse i Aar, hvad der maa siges at være en god Baggrund for Saneringen.

Det foreliggende Lovforslag burde efter min Mening kunne vinde Tilslutning fra alle Sider, ikke mindst fra de Konservative, som Gang paa Gang har hævdet, at de har Interesse for Saneringen, sidst nu ved Valget, derunder ogsaa i de Konservatives Valgavis, hvad jeg gerne vil fremhæve, særlig over for den konservative Ordfører. Men er man fra konservativ Side enig i, at Saneringen er af stor social Værdi, med andre Ord vil man Maalet, saa maa man ogsaa ville Midlerne. Konservatismens Kærlighed til Saneringen bør ikke være af rent platonisk Karakter, men bør omsættes fra Ord, som ikke længere kan gøre det, til Gerning, og her er for Alvor Lejligheden dertil.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den Tilslutning, som Lovforslaget atter har faaet fra Ordførerne for Socialdemokratiet og Det radikale Venstre. Med Hensyn til de Udtalelser, der er fremsat af Ordførerne for Venstre og Det konservative Folkeparti, vil jeg gerne fremsætte enkelte Bemærkninger.

Den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe) udtalte sig om Lovforslaget, som om det til dette Tidspunkt ikke skulde have faaet en grundig Behandling. Det ærede Medlem talte om den grundige Behandling, der nu maatte staa tilbage, som om en saadan Behandling ikke tidligere havde fundet